

Висновки. Саме автоматизуючи діяльність всіх структурних підрозділів підприємства, можна досягти максимального ефекту від автоматизації. Запровадження автоматизації обліку сприятиме, в першу чергу, скороченню процесу введення та обробки облікової інформації, прискорить процес обміну обліковою інформацією, практично зведе до нуля неточності за рахунок заокруглень, приписів та арифметичних помилок. Тобто сприятиме своєчасному та достовірному наданню інформації зовнішнім та внутрішнім користувачам.

Отже, комплексне запровадження всіх компонентів сприятиме успішному розвитку малих форм господарювання на селі, що в свою чергу забезпечуватиме оздоровлення аграрного сектора економіки України.

Література.

1. Дубій О. 12 уроків з 1С: бухгалтерії / О. Дубій. – 2-ге онов. вид. – Львів: БАК, 2002. – 232 с.
2. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: навч. посіб. / С.В. Іваненко. – К. : Знання-Прес, 2003. – 349 с.
3. Пічугін П. 1С: бухгалтерія: доступно для бухгалтера: практик. посіб. для сучасного бухгалтера / П. Пічугін. – Х. :Фактор, 2004. – 452 с.

УДК 631.145: 65.011.3

КЛАСТЕРИЗАЦІЯ ЯК МЕТОД ПОДОЛАННЯ АГРАРНИХ РИЗИКІВ

Обрєвко Т.О., ст. викладач,

Полтавська державна аграрна академія

У статті розглядаються актуальні проблеми сучасного розвитку аграрного виробництва України, пріоритети його розвитку, конкурентоспроможність, фізикозахищеність, кластерний підхід.

The article topical problems considering actual problems of modern developing agrarian production in Ukraine, priorities of its development, competitiveness, protection against risks, cluster approach are being considered.

Постановка проблеми. Перед аграрною сферою стоїть головне завдання – збільшення виходу сільськогосподарської продукції, значне підвищення прибутковості та конкурентоспроможності галузі на базі ефективного використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів. Це можливо лише за умови мобілізації усіх потенціалів галузі та за рахунок використання сучасних методів організації виробництва, переробки, зберігання та реалізації продукції. З огляду на це, постає актуальним питання обґрунтування нових можливостей використання в Україні, насамперед, вже існуючих у світі кращих зразків систем господарювання та формування системи ризик-менеджменту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій показав, що цією проблемою переймалися такі вчені, як М.Ф. Кропивко, Д.І. Мазоренко, І.О. Белебе-ха, В.В. Бакум, П.Т. Саблук, Р.Ю.Сорока та багато інших.

Вагомий внесок до питань управління ризиками внесли В.Г. Андрійчук, А. Бауер, В.В. Вітлінський, С.І. Наконечний, С.І. Дем'яненко., М.Й. Малік, С.М. Ілляшенко, В.Н. Вяткін, І.В. Вяткін, В.А. Гамза, Ю.Ю. Єкатеринославський, Дж.Дж. Хемптон та ін.

Постановка завдання. За останні 10 років виникла необхідність усвідомлення організаційно-управлінських змін, яка пов'язана з посиленням конкурентного середовища, як результату глобалізаційних процесів, посилення форм і методів конкуренції, виникнення нових малопрогнозованих ризиків на шляху досягнення підприємствами своїх стратегічних цілей.

У таких умовах все більш актуальною постає проблема розробки науково-обґрунтованої стратегії розвитку підприємства, як необхідної передумови реалізації коротко- і довгострокових цілей та забезпечення ризикозахищеності, виконання своєї місії, яка характеризує сенс існування підприємства на ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах стійкий і прогресивний розвиток аграрної економіки передбачає, окрім виробництва конкурентоспроможних товарів, ефективне управління їх потоками, залучення інвестицій і використання інноваційних технологій, наявність висококваліфікованого людського капіталу і інформаційних ресурсів, що спостерігається останнім часом вкрай рідко [1].

Через нерівність соціально - економічних умов, різну міру інтеграції регіонів у глобальну економічну систему і нерівномірний вплив на них глобальних ризиків одноманітний розвиток регіонів у даний час можна визнати недоцільним [2]. Підвищення конкурентоспроможності економіки регіонів і її інтеграція в систему національної економіки відбувається за рахунок розвитку галузевої і функціональної спеціалізації та локалізації певних видів економічної діяльності, що передбачає розвиток регіонів з урахуванням вихідних параметрів потенціалу економічного зростання. Основою регіонів є економічні потенціали, сконцентровані у межах регіонального економічного простору. Одним із основних підходів підвищення конкурентоспроможності потенціалу аграрних підприємств на регіональному рівні, як свідчить світова практика, є створення кластерів, в рамках яких відбувається об'єднання виробничих процесів з науково-інноваційною діяльністю [3].

Кластер у перекладі з англійської в економіці означає сконцентровану на певній території групу взаємозалежних компаній: постачальників устаткування, комплектуючих і спеціалізованих послуг; інфраструктури; науково-дослідних інститутів; вищих навчальних закладів та інших організацій, які взаємодоповнюють один одного і підсилюють конкурентні переваги окремих підприємств та кластеру в цілому [4].

Причинами географічної концентрації кластерів можуть бути наступні.

Перша причина пов'язана з можливістю отримувати вигоди від розподілу витрат на підтримку і розвиток спільних для декількох підприємств ресурсів.

Друга причина зводиться до самої по собі географічної близькості, що забезпечує дешевизну і швидкі терміни постачання необхідного для бізнесу товару або послуги.

Третя причина полягає в тому, що концентрація фірм у межах однієї місцевості сприяє поширенню неявного знання, тобто тих знань і досвіду, які не можуть бути легко формалізовані і передані. Діяльність з підтримки кластерів називається кластерною політикою.

Перш з все, кластерна політика фокусується на підвищенні конкурентоспроможності та впровадженні інновацій. Вона повинна фокусуватись як на підтримці вже існуючих кластерів, так і створенні нових.

У Європі таку політику застосовують вже давно. На сьогодні в ЄС зафіксовано більш як 2000 регіональних кластерів, які класифікуються за зірковістю. Так, 1* кластери складають 8%, 2* – 26% та 3* – 66%. Зірковіть кластерів визначається за наявністю в них трьох визначних чинників: розміри, спеціалізація, фокус[5].

Підприємства кластеру співпрацюють між собою, формуючи замкнений технологічний цикл великотоварного виробництва і реалізації конкурентноспроможної кінцевої продукції. Також необхідні інфраструктурні складові, які створюють умови для виробництва і просування продукції учасників кластеру на ринках, зокрема органи державної влади і наукові установи [3].

Важливою умовою формування кластера є географічна концентрація пов'язаних підприємств, що забезпечує накопичення виробничого, науково-інноваційного, інвестиційного і кадрового потенціалів.

До механізмів управління ризиками за допомогою кластерної політики відносяться:

- полегшення інформаційного обміну між бізнес–середовищами;
- полегшення зусиль виробників щодо формування спільних мереж, у т.ч. з науковими установами та адміністративними органами;
- формування виробничих мереж;
- розширення транснаціональних зв'язків з іншими кластерами чи регіонами;
- забезпечення спільними об'єктами інфраструктури;
- послаблення податкового навантаження на інноваційну діяльність, дослідження та впровадження нових продуктів;
- послаблення фіскального навантаження на бізнес в позаінноваційній сфері діяльності.

Для успіху такого кластерного об'єднання необхідні такі умови:

- менеджер кластера повинен володіти широкою мережею контактів та мати мультипрофільну компетенцію, прослідковується тенденція до вищої професіоналізації кластерних організацій та їх менеджерів;
- широка поінформованість суспільства про потреби потужних кластерних об'єднань, що розбудовуються ;
- найважливішим для кластеризації економіки є створення спільних міжнародних мереж;
- встановлення контактів з іншими мережами і кластерами без наступної спеціалізації;
- закладання внутрішньо коопераційних проектів з членами інших мереж і кластерів без наступної спеціалізації;

- конкретні плани щодо входження в бажані цільові ринки та знаходження корисних партнерів;
- встановлення контактів з агенціями розвитку бізнесу.

На основі аналізу результатів багаторічного досвіду діяльності кластерів визначено основні бар'єри в кооперації мереж[2]:

- відсутність взаємної довіри між партнерами;
- конфлікт інтересів з партнерами по кластеру;
- відсутність фінансування та фінансових мотивацій;
- відсутність часу та можливостей;
- відсутність точок дотику, спільних ідей;
- географічна віддаленість;
- мовні та ментальні бар'єри;
- відсутність спільної технологічної бази.

Для забезпечення виконання поставлених завдань необхідний перерозподіл функцій між державними та регіональними органами управління. На сьогодні в органах виконавчої влади існує багаторівнева (5–7 рівнів) галузева структура управління.

Висновки.

1. Кластеризація – це своєрідне цифрування економічного простору, яке дозволяє фіксувати тренди промислового розвитку та може лягти в основу складання середньо– та довгострокових прогнозів.
2. Мережі підприємств отримують ефективні механізми колективного управління бізнес–процесами, що значно підвищує їх конкурентоспроможність.
3. Ресурси учасників кластерів кооперуються і скеровуються, переважно, на забезпечення виходу на глобальні ринки, а не витрачаються на боротьбу один з одним у вузькому регіональному розумінні.
4. Кластери оптимізують накладні витрати учасників за рахунок інтегрованого підходу щодо спільних процедур.
5. Довкола кластерів формуються дослідницькі середовища та зростає компетенція всіх учасників.
6. З формуванням кластерної економіки встановлюється структурний баланс між різними видами виробничих мереж.
7. Регіональна політика стає ефективною та результативною опираючись на регіональні виробничі кластери, вирівнюється диспропорція регіонального розвитку.
8. Виробництво отримує інноваційний імпульс.
9. Знижується міра ризику та спектр його дії
10. Впровадження інноваційної моделі управління аграрним виробництвом вимагає розподілу повноважень між центральними і регіональними органами виконавчої влади та самоврядування шляхом делегування більшої частини повноважень у регіони структурованим бізнес–середовищам у формі громадських неприбуткових організацій.

Література.

1. Колот І.П. Регіональна інвестиційна політика: проблеми і перспективи / І.П. Колот, Н.М.Внукова, І.П. Косарева. - Х.: ТОВ "Модель Всесвіту", 2000. - 176 с.
2. Сорока Р. Ю. Механізм запуску стратегії організації регіональних кластерів / Р.Ю. Сорока. – Львів: ГУПІРІ ЛОДА, 2008.– 39 с. – (Препринт ЛОДА, 2008).
3. Кропивко М.Ф. Особливості формування регіональних агропромислових кластерів / М.Ф. Кропивко, Д.І. Мазоренко, І.О.Белебеха, В.В. Бакум // Економіка АПК. – 2008. – № 10. – С. 7-15.
4. [http://ru.wikipedia.org/wiki/Кластер_\(экономика\)](http://ru.wikipedia.org/wiki/Кластер_(экономика))
5. Соколенко С.І. Динаміка кластеризації економіки Польщі: уроки для України [Електронний ресурс]/ С.І. Соколенко/ Европейский Союз . – режим доступу до ресурсу: <http://ucluster.org/sokolenko/2010/04/dinamika-klasterizacii-ekonomiki-polshhi-uroki-dlya-ukraini/>

УДК 311.2:330.3

НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДІЙНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЯВИЩ (МОЖЛИВОСТІ І ОБМЕЖЕННЯ МЕТОДІВ СТАТИСТИКИ)

*Опря А.Т., д.е.н., професор,
Полтавська державна аграрна академія*

Природа економічних явищ і багатомірність їх інформаційної бази потребує поглибленого кількісного аналізу з широким залученням у дослідженні статистичних методів, які забезпечують можливість одержати надійні оцінки об'єктивності як вихідної інформації, так і результатів аналітичних розрахунків. Системність підходу до використання традиційних і сучасних методів статистики, таких як: групувань, кореляційно-регресійного, дисперсійного, середніх – створює надійну методологічну базу дослідницької роботи, а отже, – достовірність досліджень.

The nature of economic phenomena and bahatomirnist their information base requires detailed quantitative analysis of the participation in the study of statistical methods make it possible to obtain reliable estimates of objectivity as a source of information and results of analytical calculations. Systematic approach to the use of traditional and modern methods of statistics such as: nec, correlation and regression, dispersion, medium creates a solid methodological foundation for research, and thus - the authenticity of research.

Постановка проблеми. Складність економічних явищ і процесів пояснюється тим, що розміри і кількісні їх взаємозв'язки зумовлюються значною різноманітністю факторів, що діють у часі і просторі, з неоднаковою швидкістю і напрямом змін. Тому вивчення суспільних явищ повинне ґрунтуватися на наднових принципах, які виходять із знання їх суті, економічних понять і категорій. Лише за таких умов можна переходити до вивчення сис-